

Školní vzdělávací program

Předmět: Dějepis

vedoucí autorského týmu: Mgr. Renáta Blašková

členové autorského týmu: PaedDr. Eva Knoppová, Mgr. Tomáš Svoboda Mgr. Helena Chovančíková

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět **dějepis** vychází ze vzdělávacího oboru dějepis, je tedy součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** má významné postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k celkovému občanskému vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho důležitým posláním je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Jeho studiem dochází k rozvoji časových a prostorových představ žáků i jejich empatie, která lépe umožňuje proniknout k pochopení historických dějů a jevů. Obecné historické problémy jsou často konkretizovány prostřednictvím dějin regionů a dějin místních.

Předmět **dějepis** je realizován v prvním, druhém a třetím ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídajících ročnících vyššího stupně osmiletého. Ve všech třech ročnících má časovou dotaci dvě hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně společenských věd a ve třídách, učivo je prezentováno také prostřednictvím filmových ukázek, četbou, výkladem, řízenou diskuzí a samostatnou i skupinovou prací žáků formou vyhledávání a zpracování informací na probíraná témata.

Vyučovací předmět dějepis úzce spolupracuje s následujícími vyučovacími předměty a vzdělávacími obory:

- český jazyk a literatura (Jazyk a jazyková komunikace)
- cizí jazyky (Jazyk a jazyková komunikace)
- zeměpis (Člověk a příroda)
- hudební výchova, výtvarná výchova (Umění a kultura)
- informatika (Informační a komunikační technologie)

Do obsahu vyučovacího předmětu dějepis jsou integrována následující **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie:

K naplnění jednotlivých klíčových kompetencí žáků nižších ročníků víceletého gymnázia směřují učitelé prostřednictvím následujících výchovných a vzdělávacích strategií:

1. kompetence k učení

- schopnost práce žáků s různými zdroji informací, jejich třídění, porovnávání a vyhodnocování
- formy výuky pomáhající žákům k reflexi vlastního procesu myšlení a učení
- motivace žáků k aktivnímu přístupu k výuce prostřednictvím řešení různých úkolů

2. kompetence k řešení problémů

- samostatná školní nebo domácí práce, její vlastní prezentace
- kritická interpretace a porovnávání různých historických pramenů a literatury
- analýza historického děje na základě vlastních vědomostí a dovedností

3. kompetence komunikativní

- referáty, diskuse, využití informačních technologií při prezentaci vlastní práce
- písemné i ústní formulování vlastních myšlenek a názorů, schopnost hodnocení i sebehodnocení v komunikačních projevech
- užití a chápání odborné historické terminologie

4. kompetence sociální a personální

- systematická práce v různých skupinách, ve třídě i individuálně
- diskuse v malé skupině i ve třídě o probíraných otázkách
- výchova k sebevědomému, asertivnímu jednání žáků, k schopnosti sebekritiky, kritiku vytvářet i přijmout

5. kompetence občanské

- schopnost orientace v současném světě na základě poznání historických souvislostí
- výchova k úctě k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví, vytváření národní i evropské hrdosti

6. kompetence k podnikavosti

- stanovení dílčích i dlouhodobých cílů ve studiu a tím vytváření základních pracovních návyků žáka